

ALLAH İÇİN İSTEYENE VERİN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden, kesîran, tayyiben, mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve üsvetüne'l-haseneti ve tâci ruûsinâ ve tabîb-i kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd.

a. Sığınana Yardım Edin!

Muhterem kardeşlerim,

Okuyacağımız hadis-i şerifle Peygamber SAS Efendimiz'in bir kaç tavsiyesi daha öğrenilmiş olacak. Peygamber SAS Hazretleri, sıra sıra bazı emirler, nasihatler ve tavsiyelerde bulunmuş. Cümle cümle okuyalım:¹

مَنْ اسْتَعَاذَكُمْ بِاللَّهِ فَأَعِيذُوهُ وَمَنْ سَأَلَكُمْ بِاللَّهِ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.310, no:4445; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.99, no:5743; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.VIII, s.199, no:3408; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.572, no:1502; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.13480; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.199; no:7679; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.277, no:3538; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.1, s.260, no:421; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.257, no:1895; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.256, no:806; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.259, no:6713; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.888, no:43516; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XLI, s.434, no:45690.

فَاعْطُوهُ وَمَنْ دَعَاكُمْ فَأَجِيبُوهُ وَمَنْ صَنَعَ إِلَيْكُمْ
مَعْرُوفًا فَكَافِئُوهُ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ
فَادْعُوا لَهُ حَتَّى تَرَوْا أَنَّكُمْ قَدْ كَافَأْتُمُوهُ

(حم. د. ن. حب. ك. عن ابن عمر)

(*Meni'steàzeküm bi'llâhi feeîzûhü*) “Kim Allah'ın adını anarak size sığılırsa, sığılıma talebinde bulunursa, yardım isterse, iltica ederse, korumanızı isterse, Allah rızası için onu koruyunuz.”

“—Allah aşkına yardım et!” diyor, sen hiç aldırıyorsun.

Ne biçim müslümanlık? Allah adı sende hiç tesir uyandırmıyor mu? Yüreğine hiçbir şey gelmiyor mu? Bir titreme gelmiyor mu?

Allah'ın adını veriyor, yardım istiyor, hiç ilgi duymuyorsun. Sıkıntısı var, korunmak istiyor. Müslüman müslümanın kardeşidir. Müslüman bu zamanda kardeşliğini göstermeyecek de ne zaman gösterecek?

Zaten istetmek bile kusur. Asıl müslüman kardeşi istemeden onun ihtiyacını karşılaması lâzım. Büyüklerimiz istetmenin zaten kusur olduğunu söylüyorlar.

Evliyaullah, büyük insanlar derler ki:

“—Kardeşinin durumuna bakacaksın, zekânı kullanacaksın, onun ihtiyacını o söylemeden halledeceksin. Adam bakacak ki sıkıntısı hallo-luvermiş. Kimin hallettiğini bile bilmeyebilir.”

Büyüklerden birisini anlatıyorlar. Bir şehre gitmiş:

“—Burada bir talebem vardı, falanca nerelerde?” diye sormuş.

“—Aman efendim, o zavallı çok borçlandı, büyük sıkıntısı var. Hatta borçları onu hapsettirme durumuna getirdi..” demişler.

Gitmiş, borçlarını ödemiş, talebesini zindandan çıkarttırmış, kendisi de hiç görünmeden o şehirden başka bir şehre geçmiş.

Görüşeceksin, “*Selâmün aleyküm!*” diyeceksin, “Nasılsın?” diyeceksin. “Nasılsın?” diye laf olsun diye mi soruyorsun?

“—İyi değilim, ihtiyacım var...” diyecek.

“—Haa, pekâlâ, Allah kolaylık versin, Allah versin!”

Dilenci istiyor, “Allah versin!” diyorlar. Öyle şey olur mu? Allah senin söylemene bakarak verecek değil ki. Adam gelmiş senden istiyor. Sen verirsen sevabı kazanacaksın. Azıcık da olsa bir şey ver, boş gönderme. Hele Allah adını verdi mi, seve seve, koşa koşa yapması lazım insanın.

Kim Allah adına sizden bir şey isterse...

“—Açım, bir lokma ekmek?” dedi, “Yolcuyum, garibim, barındırın!” dedi. Tabii vereceksin.

Bu zamanda insanların umûmiyetle mâlî durumları iyi, kimsenin kimseye ihtiyacı yok... Ama eski devirde öyle değildi. Zaten şehirlerde, mal, mülk, giyecek ve diğer ihtiyaç maddeleri

kâfî miktarda bulunmuyordu. Arasan, para ile bile kolay bulunmuyordu. Bulunsa bile, az olduğundan dolayı vermeyebiliyorlardı.

Mesela, Peygamber Efendimiz'in mübarek sahabesinden bir grup görevli olarak bir yerden bir yere gidiyorlardı. Yolda yoruluyorlar, aç ve susuz kalıyorlar. Suudi Arabistan çöl, köşe başında çeşme yok ki. Her aradığın yerde su bulunmaz. Bizim Türkiye'de olsa su bol. Dere vardır, çeşme vardır. Suudi Arabistan'da su yok, kuyu yok, ağaç yok, yiyecek yok. Ot olsa, ot bile yerler. Ot bile yok, boydan boya kum çölü.

Yürüyorlar, yürüyorlar, gidiyorlar. Bakıyorlar ki bir kaç ağaçlık bir vaha. Anlaşılan birazcık su olan bir yer. Bir köy, bir oba. Gidiyorlar, diyorlar ki:

“—Allah için bize yiyecek, içecek verin!”

İhtiyaçları var. Zengin insanlar değildiler ki, paraları da yok. Ama Allah'ın sevgili kulları. Onlar da hiç oralı olmuyorlar. Ne evlerine alıyorlar, ne obalarında misafir ediyorlar. Evlerine almasınlar hadi ama obaya alsın, obada bir yer gösterebilirler. Kendi evine almasa bile “Şurada kalın!” desin. Ne yiyecek içecek veriyorlar, ne de misafir ediyorlar. Zavallılar obanın dışında kumlara yatıyorlar. Allah'ın sevgili kulları, Peygamber Efendimiz'in sahabeti.

Biraz sonra içeriden bir gürültü bir patırtı, bir feryat. Bir cariye başını örte örte, yüzünü sakına sakına yavaş yavaş geliyor, diyor ki:

“–Kabilemizin başkanını zehirli yılan soktu, tedavi bile var mı içinizde?”

Yılan sokunca gelirsin değil mi tedavi edecek insan aramaya? Başın dara geldi. Demin aklın neredeydi? Bu insanlara niye yardım etmedin?

Adam şişmeye başlıyor. Zehirli yılan sokmuş, ölecek. Sahabeden bir tanesi diyor ki:

“–Ben tedavi etmesini bilirim.”

“–Aman gel!” diyorlar, alıyorlar içeriye.

Sahabi Kur’an okuyor, üflüyor. Adamın vücudunun şişmesi duruyor, zehirlenme duruyor ve kurtuluyor. Halbuki o yılan öldürücü, öldürüyor. Bu bilinen bir şey. Adam kurtuluyor ve tabii artık izzetler, ikramlar vs.

Halisane bir nümune olsun diye söyledim.

وَمَنْ سَأَلَكُم بِاللَّهِ فَأَعْطُوهُ

(*Ve men seeleküm bi’llâhi fea’tühü*) “Birisi Allah rızası için,

Allah’tan bahsederek, Allah’ın adını anarak bir şey istedi mi, verin!” Bir ihtiyacı vardır.

“–Adamın giyimi kuşamı güzel, ne diye vereyim?”

Giyimi kuşamı güzeldir, ama cüzdanını düşürmüştür, ihtiyacı vardır. Senin yanında varsa, Allah rızası için ver. Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi böyle.

b. Davete İcabet Edin!

Devam ediyoruz:

وَمَنْ دَعَاكُمْ فَأَجِيبُوهُ

(*Ve men deàküm feecîbûhü*) “Birisi sizi bir toplantısına, bir merasimine, düğün, bayram, kandil, mevlit, vefat sene-i devriyesi vs.’ye davet ederse, davetine gidin!”

Efendimiz bize ahlâk öğretiyor:

“—Davet edildiğin zaman davete git! Allah’tan bahsederek, Allah’ın adı anılarak senden bir şey isterlerse, çekinme ver!” buyuruyor.

c. Peygamber Efendimiz’in Üstün Ahlâkı

Hanımlardan birisi Peygamber Efendimiz’e özene bezene bir elbise yapmış. Kendisi dokumuş, biçmiş, getirmiş. Peygamber Efendimize yakışmış da. Efendimizin ihtiyacı da varmış, üzerinde giyimi yokmuş. İklime uygun güzel bir elbise.

“—Bunu senin için kendi ellerimle yaptım yâ Rasûlallah! Buyur, giy.” demiş.

Rasûlüllah Efendimiz içeriye girmiş, giymiş, dışarıya gelmiş. Çok güzel. Tam üstüne göre biçilmiş, memnun olmuş.

Sahabeden birisi demiş ki:

“—Yâ Rasûlallah, bunu bana versene!”

“—Olur, vereyim!” demiş. Hemen gitmiş içeriye, sırtından çıkarmış, ona vermiş. O

içeriye gidince, diğer sahabiler (*radiya'llahü anhüm ecmain*) demişler ki:

“—Ayıp ettin, Efendimiz’in ona ihtiyacı vardı, giyseydi. Üstüne de uygun düştü. Kendisi için hazırlanmış. Üstünde bir saat bile durdurmadın, hemen istedin. Ayıp ettin! Biliyorsun, Peygamberimiz Efendimiz kendisinden bir şey istendi mi hiç reddetmez. Reddetmek huyu değil.”

Efendimiz’in ahlâkına bakın. Şimdi sana terzi bayramlık elbiseyi getirse;

“—Efendim, dün gece sabaha kadar çalıştım, düğmelerini tamamladım, ütüsünü ütüledim, bayram namazından evvel sana hazır ettim. Takım elbisen hazır, buyur!” dese.

Sen de giydin, çok güzel. Cahilin birisi de;

“—Çok güzelmiş yahu, bunu bana versene!” dese ne yaparsın?

“—Git be! Daha ben yeni sırtıma giydim, şöyle biraz kullanayım da ondan sonra... Ne oluyorsun?” dersin.

Bizim huyumuz böyle. O peygamber.

O sahabi diyor ki:

“—Ben giymek için istemedim ki. Kabrimde üstüme örtsünler diye istedim. Rasûlüllah’ın vücuduna değmiş bir elbise üzerimde olsun diye istedim.”

Onun da maksadı başka. O da onu özlemiş. Öyle olmuş. Vefat ettiği zaman o örtüyü kabrinde onun üstüne örtmüşler. Böyle rivayet ediliyor.

Ama Efendimiz'in huyu nasıl? İstenince vermek, vermezlik yapmamak. Nekeslik yapmamak, hiç geri çevirmemek. Huyu böyle.

Davet edildiği zaman da davete gidermiş. Çok basit bir şeye çağrılrsa bile...

Mesela burada arkadaşlarımız, Allah bin kere, milyon kere razı olsun, seksen yüz kişi çağırıyorlar. Koca bir ziyafet. Gelsin kebablar, pilavlar, salatalar, tatlılar vs.

Peki, ya evindeki yiyecekte daha kötü bir yiyeceğe çağrılrsan? Basit, tuz ekmek çıkarsa? Ne yapacaksınız?

Efendimiz diyor ki:

“—Beni bir sığır paçasına çağırırsalar bile giderim.”

En kolay, en bol bulunan yiyecek. Koca hayvanın kemiği, kazanda kaynat, buyur ziyafet. Bu suya cambur cumbur herkes kaşık daldırarak, çıkaracak. “Öyle bile olsa giderim!” buyuruyor.

Bir keresinde bir eve gitmiş. Önüne sirke çıkarmışlar. Sirkeyi banmış almış, “Sirke ne güzel katıktır, sirke ne güzel katıktır.” diye sirkeyi methederek yemiş. Peygamber, ama mütevazı... Allah'ın en sevgili kulu ama ahlâkı da en güzel!

Peygamber Efendimiz davet edildiği zaman giderdi. Size ve bize de tavsiyesi böyle. Sizi birisi davet ederse davetine icabet ediniz.

Şimdi bazı arkadaşlar diyor ki:

“—”Geçen gün ben çağırdım, hocam gelmedin!”

Hastaydım da ondan gelmedim. Hasta olmasaydım gelirdim. İstersen gene geleyim.

d. İyiliğe İyilikle Mukabele

Hadis-i şerifi okumaya devam edelim:

وَمَنْ صَنَعَ إِلَيْكُمْ مَعْرُوفًا فَكَافِئُوهُ

(*Ve men sanea ileyküm ma'rûfen*) “Birisi size iyi bir iş yapmışsa, bir iyilik yapmışsa, bir şey ikram etmişse, iyi bir jestte bulunmuşsa, bir yardım, bir kolaylık, bir arkadaşlık, bir ahbaplık yapmışsa; (*fekâfiûhü*) siz de onu karşılayın!”

Karşılıksız bırakmamak, mukabele etmek lâzım! Arapça’da *mükâfee* kelimesine biz Türkçe’de *mükâfât* diyoruz. Bir şeyi karşılamak demek. *Küfüv*, bir şeyin dengi demek.

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص:4)

(*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) “Allah’ın hiçbir dengi, benzeri yoktur. Yani emsalsizdir, eşsizdir, yegânedir.” (İhlâs, 112/4)

Sana birisi bir iyilik yaptı mı, ona karşılık, ona denk bir jest de sen ona yap. O sana yapmış, sen de ona yap ki muhabbet olsun.

İnsanlar, birbirleriyle muhabbet ettikçe sevap kazanıyorlar. Millet bilmiyor, sevabı sadece namaz kılmakta sanıyor.

“—Namaz kılmaya var mısınız?”

“–Varım.”

Beş vakit camiye geliyor, kılıyor. .

“–Oruç tutmaya var mısınız?”

“–Varım.”

Sevaptır. Ramazan’da orucunu tutuyor.

“–Peki, birbirini sevmek de sevap, o da ibadet. Ona var mısınız?”

“–Hocam ona yokum.”

İşte buna alışmamışız. Sevgi, saygı, muhabbet, muhabbetle vefa, muhabbeti devam ettirmek, arkadaşlığı bozmamak...

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ فَادْعُوا لَهُ

(*Fein lem tecidû mâ tekâfiûnehû*) Eğer fakirseniz, imkânınız yoksa...” O sana bir kaftan hediye etmiş, incili bir kaftan; sen ona hiçbir şey verecek durumda değilsin. Eğer ona bir mukabelede bulunamıyorsan, ne olacak? (*Fe’d’û lehû*) “O zaman da ona dua edin!” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Dua da mı yapamazsın? Ağzın da mı kapalı? Dudakların kırırdamaz mı? Bir dua yapamaz mısınız? Dua etmek de mi zor? Dua da mı para ile, dua da mı merasime tabi?

Aç ağzını dua et, iyiliğini iste, dünya ve ahirette hayrını iste. Yüzüne karşı veya gıyaben, gece veya gündüz... Duayı onun olmadığı yerde, arkasından yaparsan daha süratle kabul olunur. Yüzüne karşı ayrı ama, o olmadığı

zaman, geceleyin, sabahleyin, falanca namazın arkasından, kendi namına dua edip dururken;

“—Yâ Rabbi, filanca kardeşimin derdi var, onun derdine de çare nasip et, onun müşkilini hallet!” diye dua edersen, onun karşılığı olur.

İnsan böyle kardeşi için dua etti mi ne oluyor? Başucunda bir melek, “Amin!” diyor. O kardeşi için dua ediyor, melek de ona:

“—Amin! Allah, ona ne istiyorsan bir mislini de sana versin!” diye dua ediyor.

Müslüman kardeşlerimizi unutmayacağız, duada ismen anacağız:

“—Yâ Rabbi, Ahmed kardeşimin ticaretinde problemi var, şu çeklerini senetlerini çabuk ödemesini nasip et, borçlarından kurtar.

Filanca kardeşimin çocuğu hasta; o çocuğa şifa ver, şifa senden yâ Rabbi. Erhamü’r-râhimîn’sin yâ Rabbi, ona çocuğunun acısını çektirme!”

“—Falanca kardeşimin çocuğu âsî, söz dinlemiyor. Adam hacı, kadın hacı, çocuk Ebu Cehil karpuzu gibi acı. Söz söylüyor, dinlemiyor, camiye gel diyor, gelmiyor. Yâ Rabbi, o kardeşimi o çocuğu çok üzüyor, şunu ıslah et. Şunu bir hale, yola koy, doğru bir hale getir.”

Müslüman, müslümanın gıyabında dua edecek. Asıl o zaman onun iyiliğini isteyecek. Gösterişe lüzum yok.

“—Ne kadar dua edelim hocam?”

Efendimiz buyuruyor ki:

حَتَّى تَرَوْا أَنَّكُمْ قَدْ كَفَّاتُمْوهُ

(*Hattâ terav enneküm kad kâfe'tümuhü*) “Ona kâfi geleceğine kâni olduğunuz kadar dua edin!”

Kısaca:

“—Allah razı olsun, Allah muradını versin!”
dedin.

Bitti, tamam, ücretini ödedik. Geç gitsin.

Öyle değil. Ona kâfi gelecek kadar devam et!
Duada ısrar et. İsrarda fayda var. Sen ısrar
edeceksin:

“—Yâ Rabbi, çocuk hala ıslah olmadı, düzelt.
Bir haftadır sana dua ediyorum Yâ Rabbi, şu
çocuğu ıslah et.”

Allah ısrarı seviyor. O zaman duada ısrar lazım.

“—Acaba duada ısrar edepsizlik olur mu?”

Olmaz. Duada ısrar Efendimizin tavsiye ettiği
bir şey. İnsan hem duada ısrarlı olacak, hem de
“Allah kabul eder.” diye inanarak dua edecek.

“—Benim Rabbim verir. Benim Rabbim dua
edenleri boş çevirmez. “ Böyle inanarak elini
açacak, isteyecek. Can u gönülden isteyecek.
O can u gönülden isteyince, öbür tarafta o iş
olur. Nereden olduğunu hiç tahmin etmezsin.
Nereden olduğunu hiç bilemezsin, bir yerden
bir rüzgâr eser, bakarsın düzelmiş.

Birileri, akşamları oturup içki içerlermiş.
Seneler senesi devam ederlermiş. Bir keresinde
gittikleri evin hanımı, “Nedir bu haliniz?”
 demiş, bir kaç söz söylemiş. Bir pişmanlık

duymuşlar, şişeleri kırmışlar, ondan sonra tevbekâr olmuşlar.

Allah insanın kalbine böyle bir aşk verir, şevk verir, düzeler; dualar berekâtına...

e. İçinizdeki Zayıflar Hürmetine

Bir kişi kendisi anlatıyor:

“—Babam kendisini, Peygamber Efendimiz’in mescidindeki fakir, fukara, zuafadan daha faziletli hissetti. “Ben onlardan daha iyiyim, daha üstünüm” gibi sandı.

Peygamber Efendimiz SAS buyurmuş ki:²

إِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعْفَائِكُمْ

(ت. د. حم. عن أبي الدرداء)

(Innemâ türzakûne ve tünсарûne bi-duafâiküm)

[Sizin rızıklanmanız ve zafer kazanmanız zayıflarınız sebebiyledir.]

Allah sizin zenginlerinize, itibarlılarınıza, mallılarınıza, mülklülerinize bakmaz. İçinizdeki zayıflar hürmetine, yoksullar hürmetine, çocuklar hürmetine, Allah size rızığınızı gönderir.

Harbe girersiniz zafer kazanırsınız. Sen, “Ne

² Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, *Sünen*, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.157, no:2641; Beyhakî, *Sünenü'lKübrâ*, c.III, s.345, no:6181; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Ebü'd-Derdâ RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.119, no:181; RE. 8/8.

olacak bundan? Düşman üflese, uzaktan yıkar bunu, bu ne işe yarar?” diye zayıf bir kimseyi orduya almak istemezsin. Ama Allah onların hürmetine zaferi veriyor. Sevdiği kullar oluyor, onların hürmetine rızık gönderiyor bir kavme. Onların hürmetine zafer nasip ediyor bir millete...

Onun için kimseyi hor görmemek gerekiyor. İnsanın kendisini kimseden de üstün görmemesi gerekiyor. Çünkü bazen Allah, küçük bir jestten dolayı gazap eder. Sen küçük sanırsın, ücubdur, Allah sevmez, gazap eder. Bazen de güzel duygulu, temiz kalpli bir insanı, o temiz kalpliliğinden dolayı sever, mükâfatlandırır. Sen onun dış görünüşüne bakarsın, eski haline bakarsın, sevmezsin, hor görürsün. Ama Allah onu seviyorsa, senin yaptığın yanlış olur.

Onun için dua ederken candan dua edeceksiniz. Allah duaları kabul eder diye gıyabında dua edeceksiniz, duaya biraz devam edeceksiniz. Dur bakalım, bu bankamatik değil ki. Kartı bu taraftan sokuyor, bu taraftan parayı alıyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin bin bir türlü hikmeti vardır, dur bakalım! Emretmiştir, olacaktır, sabret. Biraz da sabrını görsün de , ondan sonra verir Allah-u Teâlâ Hazretleri. Müslüman acele etmeyecek, duaya devam edecek.

Hz. Ali Efendimiz hafızasından şikâyette bulunmuş:

“—Benim hafızam zayıf yâ Rasûlallah!” demiş. Rasûlüllah Efendimiz de ona: “—Cuma geceleri şu sûreleri, duaları okumaya devam et!” demiş.

Bir cuma, iki cuma, üç cuma biraz devam ettikten sonra, hafızası kuvvetlenmiş Hz. Ali Efendimiz'in.

Hadis-i şerifi başından hatırlayalım. Peygamber Efendimiz diyor ki: “—Kim Allah'ın adını anarak sizden yardım isterse, size sığınır, siz onu koruyun!” Düşmandan size sığınıyor, iltica ediyor. “Allah aşkına beni koru, kolla, teslim etme!” diyor; onu koruyun! “—Kim sizden Allah rızasını öne sürerek, Allah'ın adını vererek, Allah adına bir şey isterse, verin! “—Kim sizi çağırırsa davetine icabet edin!” “—Kim size bir iyilik yaparsa, onun karşılığında siz de ona bir jest yapın! Eğer bunu yapacak bir imkânınız yoksa dua edin! Öyle ki “Bunun karşılığı oldu.” diye içinizde kanaat getirinceye kadar dua edin. Çokça dua edin!”

f. Hz. Ali Hakkında

Gelelim ikinci hadis-i şerife. İmam Beyhakî kaydetmiş. İbn-i Asâkir, İbnü'n-Neccâr ve daha başka kaynaklarda Hazret-i Ali Efendimiz'den rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:³

³ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.370, no:10618, 10623; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.226, no:348; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.74; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXV, s.292; İbn-i Asâkir, *Ta'ziyetü'l-Müslim*, c.I, s.51, no:67; Kazvînî, *Ahbâr-ı Kazvin*, c.II, s.485; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.28, no:42; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.602, no:5886; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1324, no:43440; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1403, no:2406; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXXI, s.440, no:45722, 45723.

مَنْ اشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَابِقَ إِلَى الْخَيْرَاتِ وَمَنْ
أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ لَهَا عَنِ الشَّهَوَاتِ وَمَنْ تَرَقَّبَ
الْمَوْتَ صَبَرَ عَنِ اللَّذَّاتِ وَمَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا
هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ

(هـ.ب. ك.ر. و تمام، وابن النجار عن علي)

RE. 404/1 (*Meni'stâka ile'l-cenneti sâbeka
ile'l-hayrât, ve men eşfaka mine'n-nâri lehâ
ani'ş-şehevât, ve men terakkabe'l-mevte
sabera ani'l-lezzât, ve men zehede fi'd-dünyâ
hânet aleyhi'l-musîbât.*)

Hazret-i Ali Efendimiz rivayet etmiş. Rivayet eden hem damadı, hem de amcazadesi, amcasının oğlu. Kendisine bakan amcası Ebû Tâlib'in oğlu. Ebû Tâlib onu evlat gibi yanına aldı, baktı. Efendimiz, Hz. Ali ile vs. sanki ağabey kardeş gibi büyüdüler. Ama aslında yeğeni.

Peygamber Efendimizin sahabesi Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye gidince, onları Medine'deki müslümanlarla birer birer kardeş etti.

“—Sen şunun kardeşi ol, sen şunun kardeşi ol” diye aralarında arkadaşlık kurdu.

Hz. Ali Efendimiz ortada tek kaldı. Demek ki sayı denk gelmemiş, bir tane fazla gelmiş. Hz. Ali Efendimiz'in yüzü biraz kızardı bir arkadaşı olmadığı için. Peygamber SAS Efendimiz dedi ki:

“—Sen de benim kardeşimsin, ben de seninle kardeşim!”

Böyle deyip kendisini Hz. Ali Efendimiz’le kardeş yaptı. Tabii, dünyalar Hz. Ali Efendimiz’in oldu.

Çok hoşuma gidiyor: Bir keresinde İslam ordusu Hayber’i kuşattı. Ama düşman da direniyor, kale kapılarını kapattılar. Duvarlar yüksek, ellerinde top tüfek yok, o zamanın imkânlarıyla tırmanamıyorlar. Teknolojik imkânları başka ülkelerdeki kadar da değil. Fatih Sultan Mehmet neler yapmış ama, o Hayber’in kuşatıcıları, o mübarekler, o duvarlara karşı bir şey yapacak imkânlara sahip değiller. Oralarda ordu biraz bekleyince Peygamber Efendimiz kendi kılıcını göstererek demiş ki:

“—Bu kılıcı yarın sizden öyle birisine vereceğim ki, o Allah’ı sever, Allah da onu sever.”

Hz. Ömer diyor ki:

“—Ertesi gün kılıcın bana verilmesini canım o kadar istedi ki, ömrümde hiç bir şeyi bu kadar ısrarla, bu kadar candan istememiştim.”

Çünkü vasıf çok önemli: “Allah onu sever, o da Allah’ı sever.”

Ertesi gün herkes heyecan içinde:

“—Peygamber Efendimiz kılıcı kime verecek?” diye bekliyor.

Efendimiz cemaate bakındıkça, herkes “Beni de görsün!” diye biraz yukarıya doğru kalkıyor. Derken Efendimiz Hz. Ali’yi soruyor. Diyorlar ki:

“—Gözü ağrıyor yâ Rasûlallah, çadırda...”

Arabistan'da çok olur, şiddetli bir göz ağrısı. Hava çok sıcak olduğundan ve güneşin radyoaktivitesi çok olduğundan göz çok rahatsız olur. Oralarda körlük de çok olur. Efendimiz:

“–Çağırın!” diyor.

Gelince, Efendimiz gözlerine bir şey yaptı, gözlerinin ağrısı geçti. Efendimiz kılıcı onun eline verdi. Hayber onun eliyle fethedildi. İşte okuyacağımız hadisi o rivayet etmiş, bu hatırunuzda kalsın.

Bir de Ümm-ü Hâni diye bir kişi var. Rivayetlerde, Mevlid'de okunuyor. Peygamber Efendimiz Ümm-ü Hâni'nin evine geldiği gece *Mi'rac* oradan başladı. Ümm-ü Hâni kim?

Fahte bint-i Ebî Tâlib. O da Hz. Ali'nin ablası. Peygamber Efendimizin amcasının kızı. Efendimiz onunla sanki abla kardeş gibi. Efendimiz'in, evinde istirahat ederken *Mi'rac*'a çıktığı muhterem sahabiye hanım. Bu da hatırunuzda kalsın.

g. Cenneti Çok İsteyen Kimse

Şimdi hadis-i şerife geçelim, cümle cümle onu izah edelim:

مَنْ اشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَابَقَ إِلَى الْخَيْرَاتِ

(*Meni'stâka ile'l-cenneti, sâbeka ile'l-hayrât*)

“Kim cennete müştak ise, hayırlara koşar.”

Müştak olmak ne demek? Aşk ve şevk duymak demek.

“—Ben sana müştakım azizim” Yani, aylardır görmüyorum, seni çok özledim vs.

Kim cennete müştak ise, cenneti seviyor, istiyor, arzuluyor, “Ah, bir girsem cennete, bir kavuşsam!” diye yanıp tutuşuyor ise... Ne yapması lazım?

(*Sâbeka*) Süratle hareket etmek demek, koşuşmak, yarışmak demek. (*Sâbeka ile'l-hayrât*) “Hayrata, hasenata koşar, hayırlı işlere koşar.” Çünkü cennete aşık... “Cenneti ben kazanacağım!” diye, bakarsın bu hayırda, bakarsın şu hayırda, bakarsın şuradaki güzel işte, bakarsın buradaki güzel işte, hayırdan hayıra koşar. Ömrünü, yarışircasına hayırlara koşarak, hayırlı işler peşinde, hayırlı icraat yapmak için geçirir.

“—Ben cenneti arzu ediyorum.”

Peki niye sırtüstü yatıyorsun? Niye tembelleniyorsun? Niye hayırlara koşmuyorsun? Niye Allah yolunda çalışmıyorsun? Niye ömrünü boş geçiriyorsun?

“—Efendim, bugünlerde işsizim.”

İşsizsin, zamanın var, vicdanın bir şey demiyor mu? Tembel tembel oturmaktan bir rahatsızlık duymuyor musun? Kur'an ezberle, birisine Kur'an öğret, birisine İslam'ı anlat! İslam'ın işini yap, camiye tamir et, bahçesini süpür, duvarını ör, badana boya yap. Mübarek, bir çalış. Madem cenneti istiyorsun, böyle yan gelip yatmak olur mu? Cenneti isteyen çalışacak, gayret edecek. O zaman cenneti kazanır. Efendimizin tavsiyesi bu.

h. Cehennemden Korkan Kimse

Devam edelim:

وَمَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ لَهَا عَنِ الشَّهَوَاتِ

(*Ve men eşfaka mine'n-nâri lehâ ani's-şehvât*)

“Kim cehennemden korkmakta ise; şehvetli şeylerden, günahlı şeylerden soğur.”

Hani “Şafak attı!” diyoruz ya. Adam karşısında üç-beş tane izbandut gibi adamı görür görmez, “Şafak attı!” diyoruz. Ne demek? “Korkudan yüreği ağzına geldi.” demek, “Çok korktu.” demek.

“Kim cehennemden korkmuşsa, yani cehennemi düşünüp şafak attıysa; şehvetli şeylerden, günahlı şeylerden soğur.” Yani onlara pek hevesi kalmaz, gevşer. Keyifli, lezzetli, eğlenceli, zevkli, oyunlu, tatlı şeylere keyfi kalmaz.

“—Haydi gel, gazinoya dansöz gelmiş, seyredelim!”

Cehennem var, onun bakacak hali yok.

“—Kalk, plaja gidelim, sinemaya gidelim, filanca yerde kumar var, eğlence var, şahane bir gece, şöyle zengin program..”

Hiç bakacak hali kalmaz oralara... Cehennemden korkan adamın, cehennem korkusu içine düşüp de şafak attı mı, eğlencelere bakacak takati kalmaz, ağzının keyfi ve tadı kalmaz, öyle şeylere aldırılmaz, o konularda gevşer.

i. Ölüm Aklında Olan Kimse

Devam ediyoruz:

وَمَنْ تَرَكَبَ الْمَوْتَ صَبْرًا عَنِ اللَّذَّاتِ

(*Ve men terakkabe'l-mevte sabera ani'l-lezzât*)
[Ölüm gözünün önünde olan kimse, lezzetlere karşı sabreder.]

Ölümün de ne zaman geleceği belli olmaz. Dindar bir insan değildi ama diyor ki şair:⁴

N'eylersin ölüm herkesin başında; Uyudun uyanamadın olacak Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında? Bir namazlık saltanatın olacak; Taht misali o musalla taşında...

Herkes biliyor o musalla taşına geleceğini. Ne kadar çırpınırsa çırpınsın, nereye kaçacak? Nereye kaçarsa kaçsın ölüm onun yakasına yapışacak, ecel erişecek. Bunu herkes biliyor. Bunu bilen ve ölümü bekleyen kimse lezzetlere karşı soğur, ağzının tadı kaçar. Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şerifinde tavsiye ediyor:⁵

أَكْثَرُوا ذِكْرَ هَاذِمِ اللَّذَّاتِ

(الديلمى عن أبي هريرة)

(*Eksirû zikri hâzime'l-lezzât*) “Şu lezzetleri kesip bitiren, koparan ölüm denilen olayı

⁴ Cahit Sıtkı Tarancı'nın (1910-1956) Otuz Beş Yaş isimli şiirinin son kıtası.

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.73, no:217; İbn-i Asâkir, *Ta'zîyetü'l-Müslim*, c.I, s.45, no:53; Ebû Hüreyre RA'dan. Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.252; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

hatırınızda tutun, unutmayın; ölümü çok zikredin!”

“—Hocam, çalıştık, çalıştık, iş yerinden izni aldık, tam tatile gireceğimiz, keyif yapacağımız sırada, ölümden bahsetmenin, pişmiş aşa soğuk su katmanın, işi soğutmanın alemi var mı?”

Ölümü düşünmezsen, günaha dalarsan, ölümden sonra pişman olursun. Peygamber SAS Efendimiz tavsiye ediyor, ölümü düşüneceksin, ölümü unutmayacaksın. Bak bugün burada bir kadının namazını kıldık. Sordum, “yaşlı mıydı?” diye, “35 yaşlarındaydı” dediler. Trafik kazasında gitmiş. İçimizde kaç tanesi 35 yaşını geçmiştir. Bizden gençleri bile gitmiş olabiliyor.

Müslüman lezzet peşinde, keyif peşinde koşmaz. Müslüman hizmet peşinde koşar, hayrata koşar. Keyfe, zevke, eğlenceye, davula, dümbeleğe, zurnaya koşmaz. Müslümanın akli, fikri, hedefi, sevaplı işedir, hayradır.

j. Kadere İmanın Faydaları

Devam ediyoruz:

وَمَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ

(*Ve men zehede fi'd-dünyâ hânet aleyhi'l-musîbât*) “Dünyaya karşı zâhidlik duygusuna erişebilen bir insana da musibetler kolay gelir. Musibetlere aldırılmaz, onları önemsemez. Musibetler onu yıkmaz, ona çok tesir edemez.”

“—Ne olacak ya, sineğin vızıltısı gibi gelir bu

bana. Bu da gelir geçer, fani dünya değil mi? Zaten dünya ne ki?” der.

Şair şöyle söylemiş:

*Felek her türlü esbâb-ı cefâsın toptasın gelsin;
Dönersem kahpeyim millet yolunda bir
azimetten!*

Büyük bir laf tabii... İnsan böyle olur, aldırılmaz. Yine aynı şairin bir başka sözü var:

*Yok iştikây-i cevr-i felekten nisâbımız;
Serlevhasında hamd ile başlar kitâbımız!*

“Cevr-i felekten şikâyet adetimiz değil. Başımıza ne türlü cevr ü cefa gelirse gelsin, böyle bir şeyden şikâyet etme adetinde değiliz. Böyle bir şeyden nasibimiz yok. Biz öyle şikâyet ehli değiliz. Ne kadar cevr ü cefa olursa olsun aldırılmaz. Bizim kitabımız, ‘El-hamdü li’llâh’ diye başlıyor. Bizim Kur’an’ımız hamd ile başlıyor.”

Ne olursa olsun cefadan, cevirden, musibetten korkmuyor. Neden? İnsan mümin oldu mu, ahireti esas aldı mı, dünyanın topunu boşadı mı, dünyanın içinden küçücük bir musibet gelmiş, ona sinek vızıltısı gibi gelir, aldırılmaz yürür, devam eder. Hizmete devam eder, gayrete devam eder, çalışmaya devam eder, ilme devam eder, irfana devam eder, iman çalışmasına devam eder, ama aldırılmaz. Allah aldı, Allah verdi, takdir-i ilahiden.

مَنْ أَمِنَ بِالْقَدْرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدْرِ

(*Men âmene bi'l-kader, emine mine'l-keder*)
[Kadere iman eden, kederden emin olur.]

Kadere inanan, kederden kurtulur, kedere düşmez, rahat yaşar, mânevî bakımdan mutlu yaşar. Bu dinsizler, imansızlar gibi demoralize olmaz, moralman çökmez ve intihara falan kalkışmaz.

En az intihar Türkiye’de oluyormuş. Neden? Türkiye çok mutlu bir ülke mi? Paralar, banknotlar deste deste cepleri kabartıyor mu? Herkesin evi var, barkı var, hepsi sıhhatli insanlar mı?

Hayır. Biz müslümanlar dünyanın en yoksul milletleriyiz. Doğu Anadolu’ya bir gitsen görürsün; içecek, yıkanacak su yok, yüznumara yok, evlerde yakıt yok, çocuklar hasta, sayıları çok, yüzleri kirlî, burunları sümüklü, elbiseleri yırtık, ihtiyarlar dertli... Buna rağmen intihar olmuyor, neden? İnanmış insan.

Sosyal şartları en iyi ülke neresi? İsveç. Herkese maaş bağlanmış, para veriliyor, herkese hükümet tarafından ev garantilenmiş. Dünyada sosyal adalet bakımından şartları en iyi sağlanmış olan ülkelerden birisi İsveç. En çok intihar İsveç’te oluyormuş.

Neden? Adamın inancı yok. Küçücük bir musibet karşısında moralman sığırına iniyor.

“—Sevgilim bugün bana ters baktı...”

Çek tabancayı, şakağına daya, “Güm!”

Ne oldu?

“—O bana ters baktı.”

Ters baksa ne olacak, düz baksa ne olacak? Olmadık bir şeye kızıyor, çekiyor tabancayı, intihar ediyor.

Mü'min öyle olmaz. Mü'min, kadere inanmış, dünyanın boşluğunu anlamış, asıl hayatın ahiret hayatı olduğunu biliyor ve cenneti kazanmaya çalışıyor. Dalga dalga musibet geliyor; o, dalgaları yaran gemi gibi ahirete doğru gidiyor, aldırıyor. Sallanıyor ama yıkılmıyor. Ötekisine “Püf!” dediğin zaman, “Küt...” aşağıda. Ufacık bir imtihan geldiği zaman, hemen perişan oluyor.

Bu bizim güzel bir halimiz. Biz metanetliyiz, çelik gibiyiz, kale gibi sağlamız. Çeviriyorsun, kıvırıyorsun, bırakıyorsun; sallanıyor.

Neden? Çelik bu. İstediyin kadar kıvrır, gene düzeliyor. Ötekisi nasıl? Gevrek bir çıta gibi. “Biraz daha kıvrırma!” derken “Çat!” diye kırıldı. Takati yok, tahammülü yok.

Bu bizim, yani müslümanın güzel olan vasfı.

k. Güzel Olmayan Vasıflarımız

Güzel olmayan vasfımız ne? Mesela yardımlaşmayı yapmıyoruz, hayra koşmuyoruz, Allah yolunda çalışmıyoruz, ahirete hazırlanmıyoruz. Mübarek, cennete müştaksan çalış. Çalışmıyoruz, sanki müslümanlık, tembellik. Cami, sanki tembelhane... Böyle şeyler olmuş. Bahçelerimiz perişan, evlerimiz perişan, üstlerimiz perişan, çalışma duygusu yok. Müslüman arı gibi çalışacak, evini düzene sokacak, camisini düzene

sokacak, temizleyecek, boyayacak. Basit olabilir, kulübe olabilir ama pırıl pırıl olacak. Dişleri tertemiz olacak müslümanın. Bin dört yüz yıl önceden, diş temizliğini Peygamber SAS Efendimiz getirmiş. Buna rağmen, dişleri en sarı, kirli, paslı, taşlı olan insanlar bizlerizdir. Niye? Söz dinlemiyoruz ki. Peygamber Efendimiz şöyle diyor, biz ters gidiyoruz. Herkes evinin önünü süpürecek, o zaman belde temiz olacak. Yapılmıyor.

Vücudunu temizleyeceksin. Temizlenmiyorsun. Kılları gidereceksin. Efendimiz, “ayıp” dememiş, her şeyi öğretmiş. “Kasığındaki, koltuk altındaki kılları temizleyeceksin” demiş. Lisede cimnastik dersi olurdu, atletle cimnastik dersine çıkardık. Biz anamızdan, babamızdan İslâmi terbiye görmüşüz; bizim koltuk altları traşlı, temiz. Bazı arkadaşların koltuk altlarını görürdük, mısır püskülü gibi sapsarı, sarkıyor. Yanına yanaşamazsın, kokar, burnunun direği kırılır. Niye kazıttırıyor burayı bizim dinimiz? Burada ter birikmesin, temizlik olsun diye... Meselâ, Peygamber SAS Efendimiz:⁶

قُصُّوا الشَّوَارِبَ وَأَعْفُوا اللَّحِي

(حم. عن أبي هريرة)

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.229, no:7132; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.152, no:11335; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.305, no:8863; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.653, no:17226; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.97, no:1876; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.154, no:15202.

(*Kussu's-şevâribe, ve a'fü'l-lihà*) “Bıyıklarınızı kısaltın, sakalınızı uzatın!” buyurmuş.

Niye? Çünkü temiz olması lâzım! Bıyık kısa olsun ki, temizlik olabilsin. İslam’da her şeyin bir sebebi var, her şey yerli yerinde.

Diş temizliği var, üst temizliği var, kalp temizliği var, iş temizliği var, sözünde dürüstlük var, sözünde, özünde, herşeyinde temizlik var.

“—Nerede bu müslümanlar hocam? Masal mı anlatıyorsun? Bunları binbir gece hikâyelerinden mi anlatıyorsun? Nasıl insanlar bunlar? Hakikaten böyle insanlar var mı? Masal mı, efsane mi? Bunlar peri mi?”

Nedim’in bir gazeli var, diyor ki:

*Yok bu şehre içre senin vasf ettiğin dilber Nedîm;
Bir perî-sûret görünmüş, bir hayâl olmuş sana!*

Gazelinde anlatıyor, anlatıyor; kaşları hilal gibi, yüzü ay gibi vs. Sonra da demiş ki:

“—Senin anlattığın insan bu şehirde yok. Bir peri suret görünmüş, senin gözüne bir hayal görünmüş sanki.”

Müslüman benim gözüme öyle bir hayal görünmüş. Tertemiz olacak, çalışkan olacak, dürüst olacak, gayretli olacak... Cennete müştak olacak, musibetlerden korkmayacak, cehenneme düşmeyecek, sorumluluk duygusuna sahip olacak... Müslüman kardeşine dua edecek, İslam’ın hayrı için çalışacak.

Nerede bunlar? Bir hayal olmuş bunlar. Allah bizi ıslah etsin...

Hadislerde anlatılan o güzel vasıflara biz de sahip olalım!

Diğer hadis-i şerife geçelim. Daha ziyade gençlere yaradı bu hadis-i şerifin manası.

I. Anaya Babaya İtaatin Karşılığı

İbn-i Abbas RA'dan rivayet edildiğine ve İbn-i Asâkîr'in kitabında kaydettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:⁷

مَنْ أَصْبَحَ مُطِيعًا لِلَّهِ فِي وَالِدَيْهِ أَصْبَحَ لَهُ بِأَبَانٍ
مَفْتُوحَانِ مِنَ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ وَاحِدًا فَوَاحِدٌ

(كر. عن ابن عباس)

ME. 1148 (*Men esbaha mutîan li'llâhi fi'l-vâlideyhi*) [Kim ana babasına Allah için itaatkâr olarak sabahlarsa, (*esbaha lehû bâbâni meftûhâni mine'l-cenneh*) cennetten iki kapı onun için açılmış olarak sabahlar. (*Ve in kâne vâhiden fevâhidün*) Eğer ana babasından birisi varsa, bir kapı açılır.] Anne ve babasına mûtî olarak, anne ve babasına karşı Allah'ın emrettiği evlatlık şuuruna sahip olarak sabahlamış bir insan, kendisine cennetin iki kapısı açılmış olarak sabahlamış demektir. Eğer sadece annesi, ya da sadece babası sağ ise, o zaman bir kapı açık demektir. Bu ne demektir? Annesine babasına mûtî olan bir evlada cennetin kapısı

⁷ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.206, no:7916; İbn-i Asâkîr, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXIII, s.365, no:3623; Hünnâd, *Zühd*, c.II, s.485, no:993; Dûlâbî, *el-Künâ ve'lEsmâ*, c.III, s.1074, no:1884; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.III, s.376, no:1505; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.467, no:45482; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIX, s.476, no:21267.

açıktır, “Haydi gir içeriye!” demektir. Burada anne ve babaya hürmet etmenin, itaat etmenin evlâda ne büyük sevaplar kazandırdığını, evlâdın mâneviyatının kurtulduğunu görmüş oluyoruz, evlâdın cennetlik olacağını anlamış oluyoruz.

m. Cennet Anaların Ayakları Altında

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ

(القضاعى، خط. فى الجامع عن أنس)

(*El-cennetü tahte akdâmi'l-ümmehât*) “Cennet annelerin ayakları altındadır.”

Anne için de böyledir, baba için de böyledir. Evlat, annesine, babasına mûtî olacak. Çünkü evlâdın üstünde anne-babasının çok büyük hakkı vardır. Annesi dokuz ay karnında taşıdı, emzirdi, altını temizledi, büyüttü. Şimdi adam oldu, annesini saymıyor.

Babası dişini tırnağına taktı, çalıştı, çabaladı, yüklerin altında ezildi, hammallık yaptı, pazarcılık yaptı, temizlikçilik yaptı, eve para

⁸ 25 Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.102, no:119; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.116, no:2611; Hatîb-i Bağdâdî, *Câmiü'l-Ahlâk*, c.IV, s.461, no:1714; Ebü'ş-Şeyh, *el-Fevâid*, c.I, s.26, no:25; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ'*, c.VI, s.115, no:1440; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.348, no:347; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.461, no:45439; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.335, no:1078; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.80, no:11476.

getirdi, çocuğunu büyüttü. Çocuk şimdi büyüdü, delikanlı oldu, saçlar omuzunda, bıyıklar koçboynuzu gibi; anasını, babasını dinlemiyor.

“—Moruk, çok konuşma, karşıma çıkma, istersem gelirim eve, istemezsem gelmem...”

Pazusu filan yerinde, ana babanın da gücü yetmez. Eskiden döverdi, tutardı, kulağını kıvırdığı zaman ister istemez sözünü dinletirdi. Şimdi büyüdü.

Almanya’da çocuklar yaş bekliyorlarmış. 14 yaşına gelince bir hak elde ediyorlar, bir diklenme imkânı oluyormuş babalarına karşı... 17 yaşına gelince, daha büyük haklar elde ediyorlar. Ondan sonra anne baba çocuğa bir şey yaptı mı, hükümet ceza yazıyormuş. Parayı babasının maaşından kesiyormuş.

Çocuklar âsî... Baba, bana gelip ağlıyor:

“—Hocam, benim çocuk camiye gelmez, eve uğramaz.”

“—Küçükken iyi yetiştirmemişsin.”

“—Yok hocam, vallahi elimden geldiğince camiye getirdim, yaz kurslarında Kur’an-ı Kerim öğrettim.”

“—O zaman bu diyarda durmayacaktın, 17 yaşına gelmeden çocuğu tutup Türkiye’ye kaçıracaktın.”

Çünkü 17 yaşında o kaçıyor, kiliseye gidiyor, hükümete teslim oluyor, hükümet anasından babasından çatır çatır para alıyor, o da haylaz haylaz geziyor ortalıkta. Dünyası dünyalık ama bir de ahireti var.

Anne ve babasına itaatli bir çocuğun durumu ne oluyor? Anne ve babasına itaatli olan bir çocuğa, sabahleyin cennetin kapıları açık oluyor. O bakımdan çok önemli.

Evlâtlarımızı müslüman yetiştirmemiz lâzım, müslüman şuurunda yetiştirmemiz lâzım! Evlâtların da Allah'ın emrettiği tarzda anne babasına mûtî olması lâzım, elini öpmesi, sözünü dinlemesi lâzım!

“—Babacığım, bir emrin var mı? Anacığım çarşıdan pazardan bir şey alınacaksa ben alayım. Sen zahmet etme, elin gâvurunun karşısına çıkma! Sen ne istersen, ben alayım. Beğenmezsen, değiştiririm. Rengini uygun görmezsen, başka renk alırım...”

“—Hay Allah senden razı olsun evlâdım! Senin gibi evlât bulunmaz. Allah seni cennetlik etsin.”

Zaten cennetlik, zaten cennetin kapısı açılıyor. Bir evlat, anne ve babasını kendisine sevgi ile baktırabilirse başardı.

“—Tamam, anam babam bana şöyle mütebessim çehreyle baktı.”

“Böyle baktırabilirdi mi, bir köle azad etmiş gibi sevap kazanır.” diyor Peygamber Efendimiz.

Diyorlar ki:

“—Yâ Rasûlallah, bir kere bakmaz, çok bakar. Bir günde 360 defa bakar.”

“—Allahu ekber!” diyor Peygamber Efendimiz. “Bir günde üç yüz altmış defa bakarsa, Allah üç yüz altmış köle azad etmiş sevabı vermekten aciz mi?”

Yani, üç yüz altmış defa köle azat etmiş gibi sevap verir. Onun için, evlâdın akli varsa anasının babasının etrafında fırsat kollayıp, kendisine tatlı tatlı baktırmasını sağlaması lâzım!

“—Bir emrin var mı? Bir isteğin var mı?” demesi lâzım.

Eskiden böyle idi. Küçükler, büyüklerin yanında el pençe divan dururdu, sigara içmezlerdi.

Sigara zaten içilmemeli. Akıllıca bir şey değil ki, ciğeri zifir doldurmak demek, kendisini yavaş yavaş zehirlemek, öldürmek demek. Yavaş yavaş sıhhatini kaybetmek, hastalığı davet etmek demek. Ama hürmetsizlik olmasın diye büyüğün yanında içmemeleri de bir derece... Otur demeden oturmamaları, sözüne itiraz etmemeleri, izin vermeden konuşmamaları gerek.

Bizim törelerimiz güzelmiş. Dede Korkut hikâyelerin vs. ortaokullarda, liselerde okudunuz; babasına nasıl saygılı, hürmetli hitap ediyor. Bizim töremiz böyleymiş.

Şimdi başka milletlerde görüyoruz; çocuk anasının babasının yanında bacak bacak üstüne atıyor, bacağını masaya dayıyor, uzanmış yatıyor. Kız şortla geziyor, anasının babasının kucağına oturuyor.. Onlar başka millet, biz başka milletiz.

Biz mümin milletiz, biz Allah'ın dünyaya nümune gönderdiği milletiz, örnek milletiz. Başka milletler bize bakacak, bizim gibi olacak. Biz onlara bakıp onlar gibi kara olmayacağız, islenip paslanmayacağız, kirlenmeyeceğiz. Taklit

edilecek olan biziz, onlar değil. Allah'ın bizi seçtiği ayetle sabit. Allah-u Teâlâ buyuruyor ki:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ

(آل عمران: ۱۱۰)

(*Küntüm hayra ümmetin ühricet li'n-nâs*) “Siz, insanlar için çıkartılmış en hayırlı ümmetsiniz.” (Âli İmrân, 3/110)

Kıymetimizi bileceğiz, tavrımızı ona göre takı-
nacağız, jestimiz ona göre olacak. Oturuşumuz,
kalkışımız giyinmemiz, kuşanmamız, işimiz, gü-
cümüz, muamelemiz ona göre olacak.

“—Adam müslüman mı?” “—Müslüman...” Hayran kalacak:

“—Müslümansa tamamdır, gümrükten geç
kardeşim. Seni muayene etmeye utanırım!”
diyecek.

Benim bavulumu didik didik arattırdınız, dört
bavulumun kilosunu bile tarttı adam. Siz
yapmadınız ama adı müslüman olan insanlar
neler yapmışlar kim bilir? Gümrükte adam
benim sakalıma falan bakmadı, her şeyi didik
didik açtı, baktı. Baksın.

“—Bunun içinde çikolata var.” Açıyor, bakıyor.

“—Bunun içinde lokum var” Açıyor gene bakıyor.

Neden? İtimat yok. Dedelerimiz böyle değildi.
Dedelerimiz Türk gibi kuvvetli, Türk gibi doğru,
dürüst, sözüne sadık. On altıncı, on yedinci
yüzyılda böyleydi. Şimdi biz fânî dünyanın ufak
tefek takıntılarına, zevklerine daldık, o güzelim

itibarımızı, şerefimizi kaybediyoruz.

Biz böyle değiliz, biz müslümanız, biz asil milletiz, biz dürüst insanlarız. Ölürüz ama tertemiz, aç kalırız ama tertemiz... Biz mert milletiz. Bunu anlatmamız lâzım.

Ama nasıl anlatırsın? Bu lafla, hikâye ile olmaz. Hareketle olacak. Kur'an-ı Kerim'in içine esrar koyup da kaçırırlarsa, tabii adam gelir Kur'an-ı Kerim'i bile açar. Bir defa aldanır, iki defa aldanır, ondan sonra uyanır. Burada senin yüzünden katmerli kusur oluyor. Adam'ın İslam'a bakışı değişiyor. Halbuki senin yüzünden İslâm'a gönlünün kayması lâzım adamın.

“—Dur gönlüm, nereye gidiyorsun? Sen hristiyandın, niye o tarafa kayıyorsun?”

“—Ne yapayım, meyil o tarafa doğru, ister istemez mıknatıs gibi çekiyor bu adamlar beni...” demesi lazım gelirken, öyle olmuyor.

Anne ve babaya itaatli olmak lazım!

İçime geliyor, söyleyeyim mi söylemeyeyim mi diye hatırımdan da geçiyor ama söylemeye mecburum, söylemek zorundayım:

“—Hoca, babadan önce gelir. Çünkü baba insanı bu dünya hayatında korur; hocası, hele mürşidi insanı ahiret hayatı için hazırlar, korur. Hoca babadan daha üstündür, kıyası ona göre yapmak lazım!”

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi nevm-i gafletten ikaz eylesin... Sevdiği kul olmayı cümlemize nasib eylesin... Sevdiği sıfatlara sahip eylesin...

Kahraman müslüman eylesin, örnek müslüman eylesin, asil müslüman eylesin... Pırıl pırıl müslüman olmayı nasib eylesin... Herkesin hayran kaldığı, gözü kamaşmadan bakamadığı müslüman olmayı nasib eylesin...

Sevdiği, razı olduğu kul olarak huzuruna varmayı, cennetiyle cemaliyle müşerref olmayı nasib eylesin...

Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ, ve bi-hürmeti habîbihi'l-müctebâ muhammedeni'l-mustafâ, ve bi-hürmeti esrari sûreti'1-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21. 12. 1990 - Melbourne / AVUSTRALYA

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü